

«Ἦν δε ο χιτών ἄρραφος»

Οι αρχαίοι Έλληνες είχαν θεοποιήσει σχεδόν τα πάντα. Κάπου 45.000 θεοί αριθμούνται. Και για το παραμικρό – που δεν ήταν καθόλου μικρό – είχαν θεό. Και παν' απ' όλους βέβαια ο Δίας. Ο Ζεύς. Ο Ντέους. Ο Θεός. Η Δύναμη. Γιατί αυτό σημαίνει. Θεός. DEUS. Και αυτόν επικαλούνταν. Και δεν μπορεί ο Θεός νάναι άλλο από δύναμη. Και σε δύσκολες στιγμές ζητάει να αντλήσει δύναμη απ' τον εαυτό του. Εν πάση περιπτώσει δύναμη.

Κάθε ιδέα ή έννοια ή δύναμη και προπαντός ιδεατή αξία ζωής ήταν θεός γι' αυτούς. Να: η σοφία ήταν η θεά Αθηνά, η υγεία θεά, ακόμη και η Πειθώ. Η ύβρις, η νέμεσις, η άτις ακόμα κι αυτές θεές. Ο άνεμος (Αίολος) κι ανάλογα από πού φυσά Βορέας ή Νότος ή Ζέφυρος, αν είναι παγερός, ζεστός, δροσερός, ξεχωριστός θεός. Η θάλασσα μόνο δεν είχε απλώς τον Ποσειδώνα αλλά χιλιάδες θεούς. Και βεβαίως ξεχωριστοί οι θεοί των νερών της ξηράς. Ας θυμηθούμε εδώ μόνον τις Ναϊάδες. Από το ρήμα νάω που σημαίνει ρέω, τρέχω, αναβλύζω, κελαρύζω. Και οι ναϊάδες ήσαν νύμφες, νυφούλες που στολίζονταν και στόλιζαν τον τόπο. Κι από 'δω τα επίθετα ναρός και νηρός. Το νερό μ' άλλα λόγια που λέμε και σήμερα. Γιατί το νερό είναι επίθετο στο ουσιαστικό ύδωρ (νεαρόν ύδωρ). Φρέσκο νερό δηλαδή.

Και τα νερά της ξηράς, όπως και της θάλασσας, το καθένα θεός. Η κάθε πηγούλα στους αρχαίους ήταν θεά. Κι άλλες θεές οι Ορσειάδες ή Ορεάδες (πηγές των ορέων), άλλες οι Ποταμιῖδες (των ποταμών), οι Λειμωνιάδες (την λειμώνων και λιβαδιών), οι Σπηλαιάδες, που ύφαιναν μέρα νύχτα, και νάτοι οι σταλακτίτες και σταλαγμίτες κι ό,τι βάλει ο νους σας μέχρι να υφανθούν όλα τα πλουμιά της Γης. Ο Αχελώος για παράδειγμα δεν ήταν μόνον ο ίδιος Θεός, όπως κι ο Αλφειός που κυνηγούσε τη Νύμφη Αρέθουσα κι εκείνη έπεσε στη θάλασσα και βγήκε πηγή στη Σικελία ή ο Λάδων ή ο Λούσιος ή ο Ευρώτας και όλοι οι ποταμοί θεοί (ο Πηνειός, ο Αλιάκμων, ο Σπερχειός, ο Νέστος, ο Έβρος κ.τ.λ. κ.τ.λ.) αλλά και οι πηγές τους καθ' όλο το μήκος τους. Έτσι είχαμε τις Αχελωῖδες Νύμφες, τις Ευρωτίδες και πάει λέγοντας.

Ακόμα και ο ίδιος ο θεός διασπάται σε επί μέρους. Κι είναι άλλος στη Σπάρτη άλλος στην Αθήνα, αναλόγως του τί προστατεύει κάθε φορά. Η Δήμητρα για παράδειγμα η θεά της γεωργίας, για τους αλωνιστές είναι Αλωάδα, η Αθηνά Βουλαία κι είχαν χιλιάδες επίθετα, όπως σήμερα η Παναγία.

Και βεβαίως όλοι αυτοί οι θεοί, είπαμε κάπου 45 χιλιάδες, είχαν τα

τεμένη τους, τους ναούς και τα ιερά τους. Η Ελλάδα γεμάτη ναούς και ιερά απ' άκρη σ' άκρη. Και παν' απ' όλους ο Δίας. Η Δύναμη. Ο DEUS, ο θεός των θεών.

Όμως ενώ οι αρχαίοι Έλληνες είχαν θεοποιήσει σχεδόν τα πάντα δεν είχαν θεό για την αγάπη. Δεν υπήρχε θεός της αγάπης. Και δεν είχαν ούτε καν λέξη αγάπη οι αρχαίοι. Με τη σημασία που την ξέρουμε (;) σήμερα γεννήθηκε με το Χριστό και δημιουργήθηκε απ' Αυτόν. Ως λέξη η αγάπη στους αρχαίους Έλληνες ήταν άγνωστη παντελώς. Και ό,τι δεν υπάρχει με τ' όνομά του δεν υπάρχει καν. Θυμηθείτε τον Όμηρο. Ουδείς ανομάτιστος κán αχαμνόσογος κán άρχοντας. Κι όταν ο Πολύφημος ρώτησε τον Οδυσσέα πώς τον λένε κι εκείνος απάντησε «Ού τις», όχι κάποιος, δηλαδή κανένας, ο Πολύφημος γελώντας ως τ' αυτιά, του είπε ότι και βασιλιάς στους ποντικούς να ήταν θα είχε κάποιο όνομα.

Και βεβαίως ο Οδυσσέας έγινε «Ού τις» προς στιγμήν για να αποφύγει τον κίνδυνο. Κι όταν πια τον ξεπέρασε έγινε πάλι ο Οδυσσέας ο γιός του Λαέρτη από την Ιθάκη. Ακόμα όμως κι ως «ού τις» είχε κάποιο όνομα.

Όλα λοιπόν υπάρχουν με τα ονόματά τους. Αν δεν έχουν είναι ανύπαρκτα. Αρχίζουν να υπάρχουν όταν τους δοθή όνομα.

Λέξη όμως για την αγάπη οι αρχαίοι Έλληνες, που είχαν φτάσει σε ακρότατα άκρα σκέψης, δεν είχαν. Όπως δεν υπήρχε και η λέξη πολιτισμός, καίτοι με βάση το όνομα πόλις είχαν χιλιάδες.

Βέβαια το ρήμα αγαπώ υπήρχε. Το συναντάμε ακόμα και στον Όμηρο και στους τραγικούς, αλλά με τη σημασία του υποδέχομαι με θερμές εξωτερικές εκδηλώσεις ή τη σημασία του δείχνω σεβασμό στους νεκρούς. Και πιο κοντά στο αγαπώ, απ' όπου η αγάπη με την έννοια της απέραντης και ασύνορης αγάπης ήτοι του Θεού, πλησίαζαν κάπως οι λέξεις φιλώ, φιλότης και το συμφιλείν. «Ού τοι συνέχθην αλλά συμφιλείν έφυν» (= δεν γεννήθηκα να μισώ αλλά να αγαπώ, λέει η Αντιγόνη στον Σοφοκλή). Όμως το συμφιλέω σημαίνει αγαπώ μαζί με κάποιον, συναγαπώ κάποιον που μ' αγαπά κι εκείνος. Επίσης οι αρχαίοι είχαν αρκετά που πλησίαζαν την αγάπη. Να: ο Ευριπίδης λέει: Ει θεός κακόν τι ποιεί ούκ έστιν Θεός (Αν ο Θεός κάνει κάτι κακό δεν είναι Θεός). Ή: Ουδένα των δαιμόνων ηγούμαι κακόν είναι (κανένας από τους Θεούς δεν είναι κακός).

Και βέβαια θεό της αγάπης δεν είχε κανένας άλλος λαός ούτε στη Ανατολή ούτε στη Δύση. Είχαν του καλού και του κακού και άλλα πνεύματα, γιατί αυτοί ήσαν προσηλωμένοι στους αποκρυφισμούς και τη μαγεία, πουθενά όμως δεν υπήρχε θεός της αγάπης. Η αγάπη δεν είχε θεοποιηθεί.

Αυτή εμφανίζεται για πρώτη φορά στον Κόσμο με τον Χριστό. Αυτός είν' ο πρώτος που λέει πως ο θεός δεν είναι δύναμη (DEUS),

δεν κατοικεί ούτε σε ουρανούς ούτε σε όρη ούτε σε ναούς (ούτε στο όρος Γαριζίδ ούτε στο Ναό του Σολομώντος), ή μάλλον και σ' αυτά και παντού. Πρώτη φορά έχουμε το Θεό αγάπη να διαχέεται παντού και να καλύπτει τα πάντα. Τόλμα ν' αγαπήσεις τον ένα, τον αδερφό σου τη μάννα σου, τον πατέρα σου, τον γείτονα, τον πιο πέρα, τον μακρινό σου, τον ξέρεις δεν τον ξέρεις, να ο Θεός φθάνει. Αγάπα τα δέντρα, τα ζώα, τα πουλιά, τα ασήμαντα. Τα χρήσιμα και βλαβερά. Γέμισε η πλάση Θεό. Και αυτό που είπε το παλληκάρι, που δεν ξέρω και δεν μ' ενδιαφέρει αν το λέγανε Χριστό ή Ιησού ή Εμμανουήλ, αν ήταν Εβραίος ή Γαλιλαίος ή Εσσαίος, αν μιλούσε και δίδασκε Ελληνικά ή αραμαϊκά, ούτε αν υπήρξε καν εν τέλει (γιατί κι αυτό ακόμα αμφισβητείται) αλλά μόνο το γεγονός ότι θεοποίησε την αγάπη. Μ' ένα λόγο μ' ενδιαφέρει το έργο Του. Όπως ο Όμηρος, που δεν ξέρουμε αν υπήρξε καν, αλλά έχουμε το έργο του. Ή ο Λυκούργος ή ο Σωκράτης ή ο Πυθαγόρας ή το Δημοτικό τραγούδι και τόσα άλλα.

Και είναι αυτό ακριβώς που τάραξε. Γιατί μέχρι τότε ήταν κάτι το αδιανόητο. Ασύλληπτο. Ο Θεός αγάπη! Πού ν' ακουστεί! Φαντασθείτε τί ταραχή ένιωσαν οι ισχυροί της Γης σαν άκουσαν ότι κανείς δεν είναι δούλος κανενός. Ή μάλλον όλοι είμαστε δούλοι ενός, του Θεού.

Και γύριζε το παλληκάρι με σκισμένα ρούχα στα όρη, τα ποτάμια, τις λίμνες κι αυτό δίδασκε. ΑΓΑΠΗ. Και τα εφάρμοζε πρώτα ο ίδιος. Ήταν ο ίδιος υπόδειγμα, έδιδε το παράδειγμα παντού κι αγωνιζόταν να δημιουργήσει υποδείγματα. Και κατακεραύνωνε τους δυνατούς, τους υποκριτές, τους πλούσιους. Ως και στο Ναό, άρπαξε φραγγέλιο και κινήγησε τους εμπόρους. Κι ο ίδιος με σκισμένο ιμάτιο. Κάπως έτσι τον φαντάζομαι. Και ο έχων δύο χιτώνας να δίδει τον έναν. Και: «Τί να κάνω;» το πλουσιόπαιδο. Αυτό κι αυτό κι εκείνο. Μα τα κάνω. Έ, τότε πούλα τα υπάρχοντά σου, δώστα στους φτωχούς και ακολούθα με. Και το πλουσιόπαιδο καπνός. Πού να τ' αντέξει!

Για να ειπεί ότι όπως είναι αδύνατον να περάσει карабόσκοино από την τρύπα της βελόνας (από τριμαλιάς ραφίδος) έτσι και πλούσιος στο Θεό της αγάπης. Ή μάλλον ευκολότερα περνάει το карабόσκοино από την τρύπα της βελόνας παρά ο πλούσιος. Και κεραυνοί τα ουαί να μαστιγώνει τους υποκριτές. Να τους αποκαλεί «τάφους κεκονιαμένους». Που απ' έξω λάμπουν κι από μέσα ζέχουν. Και έχιδνες και γεννήματα εχιδνών. Που διυλίζουν τον κώνωπα και καταπίνουν την κάμηλον. Κι άλλο δεν μπορεί να τραβήξει αυτή η κατάσταση. Γιατί, για να ιδούμε προκοπή πρέπει ν' αγαπήσει ο ένας τον άλλον. Να φροντίζει ο ένας τον άλλον, γιατί είμαστε αδέρφια. Και ο υπέρτατος Νόμος: «Ο δ' αν ηθέλητε ίνα ποιώσιν υμίν οι

άνθρωποι ποιείτε και αυτοίς ομοίως». Θέλετε να σας βρίσουν; να σας κλέψουν, να σας διασύρουν, να σας πατήσουν; Όχι ασφαλώς. Αφού δεν θέλετε μην το κάνετε ούτ' εσείς. Τόσο απλά είναι τα πράγματα και τόσο μεγαλειώδης αυτός ο Νόμος. «Ούτος γαρ εστίν όλος ο νόμος και προφήται». Κι ο Μωσαϊκός νόμος με τους προφήτες κουρέλι. Εσείς όμως διαιωνίζετε αυτή την κατάσταση. Πατάτε επί πτωμάτων για ν' αυξήσετε τη δύναμη σας. Να κερδίσετε τί; Πού οδηγείτε τον κόσμο; Δεν το βλέπετε ότι είστε τυφλοί οδηγοί τυφλών;

Όμως αυτά η ανθρωπότητα δεν μπόρεσε να τ' αντέξει. Κι ας είναι τόσο εύκολα. Κι ας λένε οι φιλόσοφοι ότι το παλληκάρι ζητάει τάχα πάρα πολλά και ακατόθρωτα. Αν το καλοσκεφτείς είναι τόσο απλά. «Το αναπάντεχο όμως και τ' απ' αλλού φερμένο δεν το αντέχουν οι άνθρωποι» λέει ο ποιητής.

Και το συνέλαβαν. Και το περάσανε από δίκη. (Προπαντός το δίκαιο, η μεγαλύτερη υποκρισία). Και αφού προηγήθηκαν το «αθώς εστί» και «αληθώς αθώς εστίν ο άνθρωπος ούτος» και «δεν ευρίσκω εν αυτό αιτίαν» κι ακούστηκε το τραγικότερο από τα τραγικά «λάβετε ουν αυτόν και σταυρώσατε, εγώ γαρ ουχ ευρίσκω εν αυτό αιτίαν», τον σκότωσαν.

Είναι φαίνεται από τη φύση του ο άνθρωπος φτιαγμένος έτσι ώστε να μην αντέχει ν' αλλάξει πορεία. Να μην αντέχει την αγάπη. Κι αυτό φαίνεται και από το γεγονός με το Βαραβά. «Τί θέλετε; τον κακούργο να σταυρώσω ή αυτόν;». Κι η απάντηση: «Αυτόν να σταυρώσεις, τον κακούργο να τον ελευθερώσεις». Και με το που εμφανίστηκε η αγάπη με θεϊκή μορφή και σ' όλο το μεγαλείο για πρώτη φορά στο διάβα της πορείας της ανθρωπότητας, η ανθρωπότητα δεν άντεξε και τη σκότωσε. Τη σταύρωσε με το που γεννήθηκε. Δεν πρόλαβε να μεγαλώσει, να σταθεί στα πόδια της, να περπατήσει, να γεμίσει την πλάση. Έστω κι αν συνέχισε λίγο τον λόγο και το έργο ΕΚΕΙΝΟΥ ο Παύλος. Ο μόνος που συνέλαβε το νόημα του Θεού – αγάπη. (Ο Θεός αγάπη εστί). Δεν πα να πέφτεις στη φωτιά για την πίστη σου; να θυσιάζεσαι; Δεν έχεις αγάπη δεν έχεις τίποτα. (Και είναι ο ύμνος στην αγάπη του Παύλου γροθιά στο στομάχι των χριστιανών. Έτσι όπως τον κατάντησαν τον χριστιανισμό. Που δεν έχει καμμία σχέση με τη διδασκαλία ΕΚΕΙΝΟΥ).

[Βέβαια στην αρχή κάτι πήγε να γίνει. Και τη μεγάλη και ανίκητη ρωμαϊκή αυτοκρατορία τη γκρέμισε το παλληκάρι δίχως όπλα, δίχως στρατό και στρατηγούς και αμέτρητα αθώα θύματα. Και χιλιόμετρα οι σταυρωμένοι στην Αππία, τη βασιλική λεγόμενη οδό.

Στη συνέχεια όμως τα πράγματα σύντομα άλλαξαν. Οι ήρωες βαφτίστηκαν μάρτυρες. Οι εχθροί άπιστοι. Στις πολεμικές σημαίες κοτσάραμε ένα σταυρό κι είπαμε πως είδαμε όραμα «εν τούτω νίκα», εκεί που ένα χρόνο πριν ο ίδιος εξουσιαστής στη Γαλατία είχε ιδεί

άλλο όραμα με τον Απόλλωνα. Βάλαμε και στα καλυμμαύχια και την πλάτη ένα σταυρό και τα πράγματα έγιναν τα ίδια και χειρότερα. Δεν άντεξε η ανθρωπότητα τόσο φως και με το που εμφανίστηκε ο Θεός αγάπη πέθανε. Αναλήφθηκε με το «τετέλεσται» πάνω στο σταυρό. Και σήμερα θρίαμβος του DEUS, της δύναμης, της καταπίεσης, της υποκρισίας, του πολιτισμού τρομάρα μας που τάπαμε δίκαιο, δικαιώματα του ανθρώπου, χάρτες του Ο.Η.Ε., ελευθερία, πρόοδο. Αυτή που στο τέλος θα καταφάει την ανθρωπότητα σαν τη μύγα το ροδάκινο].

Το φοβερό δε είναι ότι ΕΚΕΙΝΟΣ όλα τούτα τα γνώριζε. Να: «Ιδού νυν ελήλυθεν η ώρα, ίνα σκορπισθείτε έκαστος εις τα ίδια και εμέ μόνον αφήτε». Και λίγο μετά: «Ότε εσταύρωσαν τον Ιησούν έλαβον τα ιμάτια αυτού και εποίησαν τέσσαρα μέρη, εκάστω στρατιώτη μέρος και τον χιτώνα. Ην δε ο χιτών άρραφος, εκ των άνωθεν υφαντός δι' όλου. Είπον ουν προς αλλήλους μη σχίσωμεν αυτόν, αλλά λάχωμεν (να τον βάλουμε στο λαχνό) τίνος έσται» (σε ποιον θα πέσει).

Τον άρραφο λοιπόν αυτόν χιτώνα δεν τον πήρε ούτε κάποιος Μάρκελλος δήθεν, ούτε άλλο πρόσωπο που γράφουν οι μυθιστοριογράφοι και παίζουν οι ταινίες. (Γι' αυτά καλοί είμαστε. Αυγατίζουν τα πλούτη και την αίγλη μας και στρέφουν αλλού τον κόσμο). Κανένας δεν τον πήρε τον χιτώνα. (Θυμηθείτε το πέπλο της Ελένης στα παλάτια του Μυστρά). Τον κομματιάσαμε εμείς. Τον καταξεσκίσαμε. Τον κουρελιάσαμε. «Τον άνωθεν υφαντόν δι' όλου».

Και πώς τον αχρηστέψαμε; Με το να μην κρατήσουμε τίποτα από την άρραφη αγάπη Εκείνου. Τίποτα απ' το λόγο Του και τις πράξεις Του. Όλα τα παραποιήσαμε. Τον μεταποιήσαμε το χιτώνα και τον εκποιήσαμε. Και πουλάμε αγάπη, θεοτικά, θρησκεία, δήθεν αξίες, ελευθερία, αξιοπρέπεια. Θα πάμε και στις εκκλησίες τη Μ. Παρασκευή. Μπορεί να φάμε μαρούλι με ζύδι. Φακή αλάδωτη. Να μην πιάσουμε βελόνι ή σφυρί. Θ' ακολουθήσουμε και τους επιταφίους. Θα σχολιάσουμε ποιός ο ομορφοστολισμένος. Θα τον μαδήσουμε κιόλας. Θα πάμε στην Ανάσταση και με το «Χριστός Ανέστη» θα εξαφανιστούμε. Όλα φολκόρ, επίδειξη, επιφάνεια. Θα τσουγκρίσουμε κι αυγά κόκκινα. Μερικοί μπορεί να βάλουν και στο εικονοστάσι. Για να τά 'χουν να ξορκίζουν το κακό, την πλημμύρα, το χαλάζι. Όλα επίδειξη, επιφάνεια. Εσωτερικότητα και ουσία πουθενά. Τον κόψαμε κομμάτια και τον ράψαμε ο καθένας στα μέτρα του, την τύφλα μας, την ανεπάρκειά μας. Τον εμπορευματοποιήσαμε εκεί που Αυτός κινήγησε τους εμπόρους. Μέσα στους ναούς. Φέραμε τον χιτώνα ο καθένας στα μέτρα μας, τη βολή μας. Η εκκλησία το δικό της, οι τύραννοι το ίδιο. Υψώσαμε κάστρα, μοναστήρια, ναούς· τους ζωγραφίσαμε κιόλας. Κι ο πάπας έπλυνε τα πόδια στις «φτωχές κλάρες». Μ' ένα σκοπό. Να κολακεύσουμε τον εγωισμό και τη

ματαιοδοξία μας.

Πάει ο «διφυής κόκκος ο φυσιζώος (ο διπλής φύσεως που παράγει ζωή) και σπείρεται συν δάκρυσιν εν γης γαγόσι» (σπέρνεται με δάκρυα στα λαγόνια, τη μήτρα της γης). Όλα τα παραγεμίσαμε από τότε ως σήμερα, ατιμωτικά θάλεγα, θεωρίες που σπέρνουν σύγχυση, ερμηνείες διάφορες καθένας, γιατί κανείς δεν έχει μια σπίθα έστω ταπείνωσης, αίσθηση της ασημαντότητάς μας να καίει στα στήθη. Είναι αναγκαστικοί οι φόνοι, οι λεηλασίες, οι κατοχές, οι υποδουλώσεις με μύριους τρόπους, για να ζήσουν οι άνθρωποι στοιχειωδώς αρμονικά; Τί θέλει ο άνθρωπος για να ζήσει; Κι όμως δεν υπάρχει τίποτ' άλλο απ' αυτά. Είναι άραγε από τη φύση του έτσι πλασμένος; Γι' αυτό οι αρχαίοι Έλληνες με τους 45 χιλ. θεούς δεν είχαν θεό της Αγάπης; Κι ο θεός Αγάπη είναι ψυχή. Είπε Εκείνος «τετέλεσται» έφυγε κι ο θεός. Ήταν βλέπετε πλασμένος από την ευγενέστερη καρδιά «ο ωραίος κάλλει».